WONDERLIJKE
DROOM,
VAN EEN
AMSTERDAMMER,
Geparenteerd
AAN EEN
FRIESCHE-FAMILLE,
EN
Hebbende een Neef wonen
TE
ALKMAAR,
GEDROOMD OP
St. Nicolaas-Nagt,
A° 1781.

Alöm a 3 Stuivers te bekomen.

1781

WONDERLIJKE DROOM,

VAN EEN

AMSTERDAMMER.

Schoon ik betuigen kan op laatſt leden St. Nicolaas Avond, geen voet te hebben buiten de deur gehad, maar mijnen tijd, in het hoekje van den haard, onder het lezen van de *Zedekundige Leſſen van* GELLERT, in ſtille eenzaamheid doorgebragt, en mij ter bekwamer tijd naar mijne Ruſt-plaats begeven te hebben; — zo geloof ik echter dien zelfden nagt meer merkwaardigheden van Suiker en Banket gezien te hebben, dan die genen, die in den miſerablen ſmaak gevallen mogen zijn, van, tot laat in den avond toe, al van d'eene Winkel naar den anderen te ſlenteren, en, onder het gedrang

van eene menigte gemeen volks, voor elke deur op ſtraat te blijven ſtille ſtaan. — Het enigſte, dat mij maar ſpijt, is, dat, zo dra mij de luſt begon te bekruipen, om dees en genen mijner Vrienden, benevens mij zelven enige van de zelzaamſte ſtukken die ik zag, tot een St. Nicolaas te kopen, ik toen op het ogenblik Wakker wierd, en bevond, dat het maar een Droom was.

Ik Droomde, dat ik mij in een' grote *Suikerbakkers Winkel* bevond, die van agteren aan een *Water*, en van voren aan *de ſtraat* uitkwam. —— In deze *Winkel* vond ik alles, 't geen men op een St. Nicolaas Avond met ſchik verlangen kon; —— ja dingen, die men in andere *Winkels* te vergeefſch gezogt zou hebben. —— De Heer, dien de *Winkel* aanging, was nog jong; —— maar was echter, zo als al het volk, dat voor de *Deur* ſtond, getuigen moeſt, van een zeer ſchrander oordeel, zeer kundig, verſtandig, en wijs. —— Voorzigtiglijk begrijpende, dat er op St. Nicolaas Avond, naar gewoonte, verſcheidene brodronkene gaſten lopen, die zig niet ontzien allerlei baldadigheden uit te rigten, zo ſtelde hij aan zijne *Famille* voor om de *Oppaſſers* niet alleen aan de *Waterkant*; maar ook aan de *Straat-zijde* op zijn minſt tot 5, a 6. te vermeerderen: ten einde de *Winkel* van weers kanten voor de onaangenaamheden der *St. Nicolaas Gekken* gedekt mogt zijn. —— Deze allerheilzaamſte Propoſitie zou waarſchijnelijk bij het gehele

Huis-

Huisgezin goedgekeurd zijn geworden; indien één Groot en Rijk man, die *Drie Witte Kruizen* op de borſt droeg, den voordgang daar van niet ten ſterkſte had tegen gehouden; —— Die riep maar gedurig: —— „ Dat men aan de *Straat-kant* voor geene „ ongemakken te vrezen had, en dat aldaar „ gevolgelijk ook geene *oppaſſers* meer no„ dig waren: —— Dat het dus maar geld „ in 't water gegoöid zou zijn: —— En dat „ zo men hen van de *Straat-zijde* al eens „ wilde overvallen, 5, a 6. *Oppaſſers*, dan „ evenwel nog zo veel als niets met-al zou„ den helpen. —— Dat men daar en tegen „ de *Winkel* aan de *Water zijde alleen* be„ hoorlijk met *Oppaſſers* voorzien moeſt, „ om dat men nergens anders de minſte dar„ telheden van de *St. Nicolaas Gekken* te „ vrezen had."

Deze redenering, ſchoon alleen ſteunende op dien losſen grond van onvoorzigtig vertrouwen, dat er namelijk aan de *Straatzijde* niets kwaads te dugten was, wierd echter van zo vele andere Leden van de *Famille* toegejuicht, dat de Propoſitie van den *Heer des Huizes*, niet tegenſtaande met de regelen van Wijsheid en Voorzigtigheid in allen delen overeenkomſtig zijnde, verworpen wierd; tot bitter Leetwezen van allen, welken het waare welzijn van de *Banketbakkerij* ter harte ging.

Een ogenblik tijds daar-na ontdekt men

op eene zeer toevallige wijze, dat die Heer, met zijne *drie Witte Kruizen* op de borſt, even als twee handen op eenen buik was met *die* perſoon, van welken de *Winkel* aan de *Straat-zijde* het meeſte onheil te wachten had. —— Daar en boven ontdekt men ook zeer toevallig, dat hij alleen op zijn eigen houdje, zonder den *Suikerbakker*, of een enigen van de *Famille* er in te kennen, een' *heimelijk Verbond* had aangegaan met *iemand, die kwaadaartig tegen zijn eigen Vader was opgeſtaan, en het mes had getrokken:* en wiens *Vader* een zeer waardig Vriend zo van den *Suikerbakker* in 't bijzonder, als van deszelfs *Huisgezin* in 't gemeen was.

De *Suikerbakker*, die als een braaf en achtenswaardig man, voor het behoud, en het welzijn van de *Winkel* zeer bezorgd was, om dat hij begreep, dat de welvaart zijner gehele *Famille* daar van enkelijk en alleen afhing; —— En zeer wel doorgrondende, dat de gemelde *heimelijke onderhandeling* van den Heer met de *drie witte Kruizen*, met den *ongehoorzamen zoon* van zijnen *Vriend*, van zeer beklagelijke gevolgen zou kunnen zijn, ——, aangezien die daad door zijnen *Vriend* natuurlijker wijze moeſt beſchouwd worden, niet alleen als een' *inbreuk op de Vriendſchap*, en eene zeer grote *belediging*; — maar ook als eene *ſterke aanmoediging* voor deszelfs *ongehoorzamen zoon*, om namelijk in zijne kwaadaartigheid en opſtand tegen zijnen *Vader* maar vol te houden, en nooit tot zijne vorige gehoorzaam-

zaamheid weder te keren; herhaalde toen zijne vorige propoſitie, om namelijk de *oppaſſers* zo wel aan de *Straat-kant* als aan den *Waterzijde* ten allerminſte tot 5. a 6. te vermeerderen, op de aller nadrukkelijkſte Wijze; — Voorbondige redenen van dit zijn voorſtel gevende, dat, ſchoon hij wel gaarne toeſtemmen wilde, dat aan de *Waterzijde* HET EERSTE, en het ONVERMIJDELIJKSTE gevaar te vrezen was, men evenwel niet verzekerd kon zijn, om niet vroeg of laat in den avond van een Troup losbandige *Franſchen* aan den *Straatkant* overvallen te worden, en dat dus de voorzigtigheid vorderde, dat men de *Winkel* van beide de zijden voor allen aanval geheel zogt te beveiligen.

Welken ſterken aandrang de *Banketbakker* ook aan dit voorſtel geven mogt, — 't kon evenwel niets baten. — Zijne *Famille* beliefde OP AANRADING VAN DEN HEER MET ZIJNE DRIE WITTE KRUIZEN hare toeſtemming 'er niet toe te geven; —— en terwijl men bezig was, om onderling daar over te twiſten en te hakketeren, waren de *St. Nicolaas Gekken* reeds bezig om aan den *Waterkant* all' het Banket van voor de glazen weg te poetzen.

Dit voorval veroorzaakte niet alleen een zeer groot *Misnoegen*, maar ook eene merkelijke *verdeeldheid* onder de *Huisgenoten*, —— met dat gevolg, dat veelen, die onpartijdig over het ſtuk dagten, niemand anders, als den Heer met de *drie Kruizen* de ſchuld van al-

le die onaangenaamheden gaven, en hem des wegens zeer met de nek begonden aantezien; —— terwijl anderen zelfs zo verre gekomen waren, dat zij hem op het ogenblik aanpakken, en zo gevoelig afroſſen wilden, dat hij in 't vervolg wel wat voorzigtiger handelen, en zijn ſnater zo niet meer roeren zou. —— Ja het ging al zo verre, dat de *Jongens* op de *ſtraat* hem voor een *Grootſche* en *Inbeeldende Gek*; —— voor een *Smokkelaar*, en een *Ruſie zoeker* begonden uit te ſchelden. ——

De *Drie-dubbel-gekruiſte-Man* dit merkende begon toen allerlei liſten en lagen in 't werk te ſtellen, om de ſchuld van zijn hals af te ſchuiven; —— doch alles was geheel vruchtloos, en elk van 't *Huisgezin* bijna hield hem alleen voor de oorzaak van die merkelijke ſchaden, die de *Winkel* reeds had ondergaan, en in 't vervolg nog ſtond te lijden.

Eindelijk vind hij 'er op uit, om den *Meesterknegt* uit de *Winkel* de ſchuld van alles te geven, en de *Famille* wijs te maken, *dat hij den Suikerbakker door kwaden Raad verleidde*; —— *dat hij een Verrader van de Winkel was*; —— *dat hij de Dieven, die de Winkel aan den waterkant beſtolen hadden, zelf opgeſlookt, en gelegendheid verſchaft had, om te kunnen roven, en dergelijke meer.*

De *Jongens*; die voor de *deur* ſtonden, en *door hem gewenkt waren, om hem toch te helpen*, ſchreeuwden toen allen bijna te gelijk, dat

dat de *Meeſterknegt* een *Verrader* was, en maakte hem vervolgens uit, dat de honden geen Brood van hem zouden gegeten hebben. — Waar door tevens veroorzaakt wierd, dat dees en gene van de *Huisgenoten* blindelings den Heer met zijne 3 *Witte Kruizen* toevielen, en gelijk gaven.

De *Drie-dubbel-gekruisde*, aldus ziende, dat de zaak zo eenen merkelijken keer ten zijnen voordele genomen had, en op niets meer toeleggende, dan om zig zelven maar bij continuatie te doen vrij lopen, en den ontſchuldigen en braven *Meeſterknegt* hoe langs hoe ſterker te doen aanvallen, roept den *Suikerbakker* om een hoekje, en ſteld hem voor, ja zegt hem zelfs uitdrukkelijk; *dat het zijn pligt vorderde, om den Meeſterknegt te laten gaan; dewijl hij volſtrekt nutteloos en ſchadelijk voor de Winkel was*, en aangezien wierd als iemand, die het niet wel met de *Winkel* meende, en die de oorzaak was van alle de verkeerde maatregulen, dien gehelen avond genomen, met alle de fatale gevolgen daar uit geproflueerd.

Des *Suikerbakkers* bloed meende water te worden, onder het aanhoren van de alles te boven gaande onbeſchaamdheid van dezen *Trotſchen* Karel. die, om dat hij *Drie Kruizen op den Borſt* droeg, en de *rijkſte uit de Famille* was, zig vaſt verbeeldde alles te mogen zeggen, wat hem maar voor den mond kwam. — En zo dra had mijn Heer *Drie-Kruis*

zijne rede niet geëindigd, of hij geeft'er terſtond aan den *Meeſterknegt* kennis van, ten einde dezelve zig des wegens gedragen konde, zo als de belediging, hem daar door aangedaan, medegebragt. —

De *Meeſterknegt*, niet luibeklaagd zig ogenblikkelijk aan de ganſche *Famille* van den *Suikerbakker*, en verzoekt derzelver Protectie; — met bijvoeging, dat de vrienden het dien weg heen gelieſden te dirigeren, dat hem eene evenredige Satisfactie mogt gegeven worden.

Zo dra de *Jongens*, die op ſtraat ſtonden, hoorden dat mijn Heer *Driekruis* den *Meeſterknegt* uit de *Winkel* wilde gejaagd hebben, en hun door den Heer *Driekruis* zelven een handvol of twee St. Nicolaas-goed toe-gegooid was, begonnen zij meeſt allen te gelijk tegen den *Meeſterkengt* *Verrader!* *Verrader!* te roepen, en dingen *openlijk* uit te ſchreeuwen zonder de minſte verlegenheid, die zij even te voren nog min of meer geſchroomd zouden hebben *onder verbloemde Termen* te zeggen; — alleen geſterkt zijnde; door het gedrag van den Heer met de *Drie Witte Kruizen*, die hen zelfs vrijheid gegeven zou hebben, en (zo als ik merken konde) heimelijk aanſpoorde, om het *Huis* aan den *Tuin*- of (zo als zij het noemden) aan den *Haag-kant* te plunderen; mits dat *Hij*, en *de Kamer*, *daar hij logeerde*, maar geſpaart mogten worden. —

Intuſſchen was het met de *Famille*, met opzigt

zigt tot dit ſtuk (gelijk het doorgaands gaat.) *veel hoofden veel zinnen*; —— evenwel *zo*, dat verre de meeſte zig voor den *Meeſterknegt* verklaarden, en den Heer *Drie-Kruis*, hunnen eigen Bloedverwant, ten ſterkſte in 't ongelijk ſtelden; —— terwijl maar een enkelde *van de driftigſten en de Partijdigſten* het met den Heer *Drie-kruis* hield, — anderen hielden geheel hunne monden toe, en zeiden *niets*, —— om dat zij niet van zig konden verkrijgen, om het voornaamſte Lid uit de *Famille* in 't ongelijk te ſtellen, en een ſnêe in 't aangezigt te geven; —— anderen zogten om die zelfde rede allerlei *beuzelagtige* uitvlugten, *ten einde de zaak in queſtie maar buiten onderzoek te houden*, zeer wel wetende, dat 'er geen *ſchijn* van rede zelfs voorhanden was om den *Meeſterknegt* weg te jagen of hem te verklaren, voor de *Winkel* nutteloos en ſchadelijk te zijn. ——

Midlerwijl waren 'er bedaarde lieden op de *Stoep* gekomen, om mede eens naar het *St. Nicolaas Goed* te komen zien: —— Die vraagden aan de *Jongens*. wat daar in huis te doen was, en van het een en ander geinformeerd zijnde, zeiden zij, dat de *Meeſterknegt* volkomen gelijk had: —— dat die Heer met zijne *Drie Witte Kruizen*, de enigſte oorzaak van alle de rampen was, welke die *Famille* zo ongelukkig overkwamen; —— en dat hij *Drie Witte Lelien* op zijn Kamizool geborduurd had, die hij hoe langs hoe meer bloot begon te dragen, en *die met een zeker*

be-

betoverend Goed aangezet waren, 't geen hem en de gehele Famille, zonder dat zij het merkten; zeer ſterk begon te beguichelen; —— Welk een en ander die menſchen met kragt van redenen, en zonder de minſte drift, of partijdigheid, aanſtuuwden. ——

De *Jongens* dit horende, en met hun verſtand kunnende begrijpen, dat die menſchen hun de waarheid zeiden, begonnen toen weer, zo als in den beginnen, uit al hun magt op den Heer *Drie-Kruis* aan te vallen, en hem openlijk een *Misleider* een *Vervolger van de Onſchuld*; een *Eerdief*, —— een *Onderdrukker van zijn Famille* te noemen. ——

De Heer *Drie-Kruis* beſpeurende, dat die Bordjes zo ras verhangen waren, meende in een Moſſelſchulp te kruipen van benaauwdheid; —— Het zweet brak hem aan alle kanten uit, en het hart klopte hem zo ſterk, dat men 't uitwendig zien kon. —— Hij deed alle mogelijke Moeite, om de zaak met den *Meeſterknegt* bij te leggen: —— Doch die brave Man zei maar bij aanhoudenheid, gelijk het een Regt-Edelmoedig hart past, dat zijn Eer hem dierbaarer was; dan zijn Leven, en dat hij voor de ſchending van dezelve niet meer dan eene billijke vergoeding eiſchte. —— Maar enige vrienden kwamen tuſſchen beiden, en deden hun beſt om den *Meeſterknegt* tot eene vriendelijke ſchikking over te halen; hem onder het oog brengende, dat ſchoon de gehele *Famille* hem *in haar hart* recht-

rechtvaardigde. men echter niet ligt zou kunnen overgaan, *om in dezen de Rechtvaardigheid ſtipt te handhaven, naar behoren,* en dat de *Bloedverwandſchap,* van den Heer *Drie Kruis, en het voordeel dat de Famille van hem trok,* merkelijk veel voor uit zouden hebben: —— Dat dat ook de enigſte redenen waren, waarom ſommigen uit de *Famille* hunne monden toehielden. —— En dat zij hem dus vriendelijk verzogten, om in dit geval iets te willen inſchikken. —— Wat de *Meeſterknegt* daar op antwoordede, weet ik niet; —— Want ik vroeg ondertuſſchen naar de prijs van een Wiegje van Suiker, waar in de *Dauphin* verbeeldde te liggen: —— En toen beet mij een vlooi zodanig, dat ik lugt opſprong, en wakker wierd, —— En alzo nam mijn *Speculativen* Droom, tot mijn Leedwezen, een

E I N D E.